

2011/2012. MENETRENDI ÉVRE VONATKOZÓ

**DÍJSZÁMÍTÁSI DOKUMENTUM
RAIL SERVICE Hungaria Kft.**

Hatályos: 2011. december 11-től 2012. december 8-ig

TARTALOM

1	BEVEZETÉS	3
2	ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	4
2.1	A DD időbeli hatálya	4
2.2	A DD tárgyi hatálya	4
3	A DD ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ ADATOK ISMERTETÉSE	5
3.1	Adatszolgáltatáshoz kapcsolódó felelősség	5
3.2	Költségek	5
3.3	Teljesítménymutatók	6
3.4	Korrekciós indexek	7
3.5	Alkalmazott felárak	7
3.6	Kedvezmények	8
3.7	Díjszámítás módja	8
4	A RAIL SERVICE HUNGARIA KFT. ÁLTAL A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	9
4.1	Alapszolgáltatások	9
4.1.1	<i>Kapacitás elosztási díj</i>	9
4.1.2	<i>Pályahasználati díj</i>	10
4.2	Járulékos szolgáltatások	12
4.2.1	<i>Járműtárolási díj</i>	12
4.2.2	<i>Mérlegelési díj</i>	13
4.3	Kiegészítő szolgáltatások	14
4.3.1	<i>Tolatasi díj</i>	14
5	A DÍJSZABÁSI RENDSZER KÖTELEZŐ FELÜLVIZSGÁLATA	15

1 Bevezetés

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.), illetve a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007 (X.6.) GKM-PM együttes rendelet (a továbbiakban: díjképzési rendelet) a nem független vasúti pályahálózat működtetők által a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton alkalmazandó hálózat-hozzáférési díjak vonatkozásában díjmegállapító szervezetként a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezetet (a továbbiakban: VPE) jelöli ki.

A díjképzési rendelet 13. §-ában rögzítettek szerint a díjmegállapító szervezet feladata, hogy a hálózat-hozzáférési díjak meghatározásának módszertani dokumentumaként ötévenként elkészítse a Díjképzési Módszertant (a továbbiakban: DM).

A díjmegállapító szervezet az adott menetrendi évre vonatkozó konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapítását a DM, a pályahálózat-működtető utolsó lezárt üzleti évének tényadatai, a DM-ben meghatározott egyéb adatforrások alapján végzi el, és a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban (a továbbiakban: DD) rögzíti.

A magyarországi nyílt hozzáférésű pályahálózat használatáért fizetendő díjakat a hatályos jogszabályoknak megfelelően, a kerekítés szabályait figyelembe véve, egész forint összegben kell megállapítani és közzétenni.

2 Általános rendelkezések

2.1 A DD IDŐBELI HATÁLYA

A vasúti pályahálózat működtetője a jelen 2011/2012-es menetrendi évre vonatkozó Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjakat az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatban teszi közzé. Jelen DD előírásait a 2011. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozóan kell figyelembe venni.

2.2 A DD TÁRGYI HATÁLYA

Jelen DD hatálya a nem független vasúti pályahálózat-működtető által működtetett magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatok használatáért fizetendő hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokra és a számítások alapjául szolgáló adatokra terjed ki.

3 A DD alapjául szolgáló adatok ismertetése

3.1 ADATSZOLGÁLTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ FELELŐSSÉG

A szolgáltatott adatok helyességéért, azok tartalmi megfelelőségéért a pályahálózat-működtetők teljes körű felelősséggel tartoznak. A tervszintű adatok megadásánál a pályahálózat működtető felelőssége a tervezhetőség pontosságának mértékéig terjed. A VPE felelős a pályahálózat-működtetők által szolgáltatott adatok alapján a DM-ben rögzített módszertan és a hatályos jogszabályok betartásával a díjak kalkulációjáért.

3.2 KÖLTSÉGEK

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó indokolt bevételek, költségek és ráfordítások a DM alapján megkülönböztetésre kerülnek a közvetlen és a közvetett költségcsoportok között.

Közvetlen költségek

A közvetlen költségek között szerepelnek az egyes szolgáltatásokhoz egyértelműen és közvetlenül hozzárendelhető tételek.

Közvetett költségek

A közvetett költségek között szerepelnek a nem független vasúti pályahálózat-működtetőnél felmerülő, az összes szolgáltatás között megosztásra kerülő (közvetett) tételek. A közvetett költségek között megkülönböztetésre kerülnek az irányítás és a központi adminisztráció feladatait ellátó munkavállalókhoz kapcsolódó, az irányítás és a központi adminisztráció által igénybe vett szolgáltatásokhoz kapcsolódó, valamint az irányítás és a központi adminisztráció által használt ingatlanok karbantartási-, üzemeltetési-, és értékcsökkenési leírási költségei és ráfordításai.

A DM 6.1.3. pontja alapján a közvetett költségek kiszámítása az egyes szolgáltatások közvetlen költségeinek és ráfordításának arányában történik. A 83/2007. GKM-PM együttes rendelet 4. § (3) alapján az alapszolgáltatásokra osztott közvetett költség nem érvényesíthető közvetlenül a fizetendő díjtételben.

A 2012-es évre vonatkozó költségek összefoglaló bemutatását a következő táblázat tartalmazza

1. Táblázat: Pályahálózat-működtető költségmegoszlása szolgáltatástípusok szerint

Rail Service Hungaria Kft. (2012)		
	e Ft	%
Alapszolgáltatások	79 613	39,81%
Járolékos szolgáltatások	8 509	4,25%
Kiegészítő szolgáltatások	111 863	55,94%
Mellékszolgáltatások	-	-
Összes költség	199 985	100,00%

3.3 TELJESÍTMÉNYMUTATÓK

A teljesítménymutatók 2012-es értékeit, a Rail Service Hungaria Kft. az adatszolgáltatás részeként bocsátotta rendelkezésre.

A pályahálózat-működtető 2012-es teljesítménymutató értékeit a 2. számú táblázat tartalmazza.

2. Táblázat: A pályahálózat-működtető teljesítménymutatói

Szolgáltatás	2012	Mértékegység
Kapacitás elosztás	3 200	menetvonal
Pályahasználat	18 228	jármű
Vasúti járművek tárolása	7 800	járműnap
Vasúti járművek mérlegelése	655	jármű
Tolatósi tevékenység biztosítása	18 228	kocsi

3.4 KORREKCIÓS INDEXEK

A bázisidőszak, azaz a díjmegállapítás során figyelembe vehető indokolt költségek és ráfordítások alapját képező utolsó lezárt üzleti év, és a díjév között mintegy három év telik el, melynek következtében a bázisidőszak és a díjév közötti (részben tényadatokon alapuló, részben tervezhető) árszínvonal-változás, valamint egyéb jelentős, a díjak mértékére kiható változások kerülnek figyelembe vételre.

Alapszabályként az egyes tételekhez kapcsolódóan figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke a bázisidőszaktól a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végéig terjedő időszakra a KSH által közölt fogyasztói árindex.

A figyelembe vett korrekciós indexek:

A KSH által 2010. január-szeptember hónapokra közzétett fogyasztói árindexek átlaga alapján az előző év azonos időszakához képest az éves átlagos fogyasztói árak változása 105,1%¹. A díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végétől a díjévig terjedő időszakra az MNB által előre jelzett fogyasztói árindex alkalmazandó. 2010. negyedik negyedévére az éves átlagos index értéke 103,6%. A 2010. évre vonatkozó fogyasztói árindexek súlyozott számtani átlaga 104,725%. 2011-re vonatkozóan az MNB 103,5%-os éves átlagos fogyasztói árindexet jelez előre². Ennek megfelelően a bázisidőszak és a díjév közötti árszínvonal-változás mértéke 108,4%.

A személyi jellegű ráfordításokhoz figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke a bázisidőszakot követő évre a kollektív szerződésben rögzített bérnövekedési mérték, mely az adatszolgáltatás alapján 105,0%. A bázisidőszakot követő évtől a díjévig terjedő időszakra az MNB által előre jelzett nemzetgazdasági bruttó kereset-növekedési mérték alkalmazandó, mely 2011-re vonatkozóan 104,4%.² Ennek megfelelően a bázisidőszak és a díjév közötti árszínvonal-változás mértéke személyi jellegű ráfordítások tekintetében 109,6%.

Nem vehető figyelembe árszínvonal változás az értékcsökkenési leírási költségekhez és értékvesztéshez, a pénzügyi műveletek bevételeihez és ráfordításaihoz, a céltartalékokhoz, valamint a rendkívüli bevételekhez és ráfordításokhoz.

3.5 ALKALMAZOTT FELÁRAK

A Vtv. 55.§ (5) a) bekezdése értelmében az alapszolgáltatások díját a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésének, valamint a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának a külön jogszabály rendelkezései szerint figyelembe vehető költségeinek, illetőleg ráfordításainak alapulvételével úgy kell megállapítani, hogy az a szolgáltatás igénybeviteléhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, ráfordításokat és az infrastruktúra üzemeltetéséhez nyújtott állami támogatásokat tükrözze.

A vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásáról szóló 83/2007. (X.6.) GKM-PM együttes rendelet 4. § (3) bekezdése alapján az alapszolgáltatásokra (menetvonal biztosítás, közlekedtetési díj) jutó közvetett költségek (irányítási és központi bevételek, költségek, ráfordítások) nem vehetők figyelembe a díjmeghatározás során. Annak érdekében, hogy a fizetendő, elszámolandó hálózat-hozzáférési díjak fedezzék a pályahálózat-működtetők indokolt költségeit, a Vtv. 55.§ (8) szerint az alapszolgáltatásokra általános felár került meghatározásra.

A 83/2007. (X. 6.) GKM-PM együttes rendelet 6. § rendelkezései alapján, ha a pályahálózat-működtető országos vagy állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi, elővárosi vasúti pályahálózatot működtet, továbbá a hozzáférésre jogosultak által várhatóan fizetendő

¹ Forrás: Fogyasztóiár-index a javak főbb csoportjai szerint, havonta, 3.6.1 STADAT tábla, KSH

² Forrás: Jelentés az infláció alakulásáról, 2010. augusztus, MNB

és az elszámolandó hálózat-hozzáférési díjak, valamint a nyújtott állami támogatás összege a pályahálózat-működtető e tevékenységével kapcsolatos összes várható indokolt költségét és ráfordítását nem fedezi, akkor a díjmegállapító szervezet felszámítja a Vtv. 55. § (8) bekezdésében meghatározott felárat.

A 83/2007. (X.6.) GKM-PM együttes rendelet 4. §-a értelmében az alap-, járulékos, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjképzése során a hálózat-hozzáférési díjnak a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban a pályahálózat-működtetőnél felmerülő összes közvetlen/valamennyi indokolt költségre és ráfordításra fedezetet kell biztosítani. Az általános felár megállapítása szempontjából a hangsúly az indokoltságon van: az alapszolgáltatás díjtételeiben nem érvényesíthető, közvetett költséget leképező költségtömeg bármely más szolgáltatás díjalapját vizsgálva nem tekinthető az adott szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan felmerülő indokolt költségnek, ráfordításnak.

Az egyes díjtételeknél bemutatásra került a kapcsolódó felár mértéke.

3.6 KEDVEZMÉNYEK

A hálózat-hozzáférési díjakból a Vtv. és a díjképzési rendelet adta kereteken belül általános és egyedi kedvezmények nyújthatók. A kedvezmények csak meghatározott vasúti pályaszakaszra felszámított hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozhatnak.

A Vtv. és a díjképzési rendelet vonatkozó rendelkezési értelmében amennyiben a DM által érintett pályavasút kiegyenlítő juttatásban részesül, úgy annak mértékével arányos általános kedvezményt köteles a hozzáférésre jogosultak számára nyújtani. Az e szabályok alapján nyújtott kedvezménynek a közlekedtetési díjakat kell csökkentenie oly módon, hogy a kedvezménynek a bruttótonna-kilométer és a vonatkilométer arányos díjrész közötti megosztása az azokhoz rendelt közvetlen és naturáliák alapján felosztott összegének arányában történik.

Amennyiben kedvezmény meghatározásra kerül, a kedvezmény mértéke az érintett díjtételeknél kerül bemutatásra.

Jelen DD készítésekor nem került kedvezmény meghatározásra.

3.7 DÍJSZÁMÍTÁS MÓDJA

Az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódóan a díjtétel meghatározásának módja a DM erre vonatkozó rendelkezései alapján:

$$\frac{\text{A szolgáltatás díjában figyelembe vehető bevételek,} \\ \text{költségek és ráfordítások összege}}{\text{A szolgáltatáshoz kapcsolódó teljesítmény}} = \text{Költségalapú díj}$$

A 3.5 pontban rögzítetteknek megfelelően az alapszolgáltatásokra jutó közvetett költségek általános felárként kerülnek bemutatásra. Az általános felár kiszámítása az alábbi képlet alapján történik.

$$\frac{\text{A szolgáltatás díjában figyelembe vehető közvetett} \\ \text{bevételek, költségek és ráfordítások összege}}{\text{A szolgáltatáshoz kapcsolódó teljesítmény}} = \text{Általános felár}$$

4 A Rail Service Hungaria Kft. által a hozzáférésre jogosultak számára nyújtott szolgáltatások díjai

4.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

4.1.1 Kapacitás elosztási díj

A díjszámításnál figyelembe vett költségek

A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek (a DM 7.2.1.1. pontja alapján) a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése szolgáltatáshoz (a Vtv. 3. melléklet I. a) pontjában szerepeltetett szolgáltatás), rendelt közvetlen költségek és ráfordítások.

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése szolgáltatás közvetlen költségei közül a VPE Kft. számlázott költsége egyedi módon, a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonytól szóló 268/2009. (XII.1.) Kormányrendelet rendelkezéseit figyelembe véve, a megadott költségadatok alapján került meghatározásra.

A VPE Kft.-nek fizetendő díj a Rail Service Hungaria Kft. hálózat-hozzáférési díj kalkulációjába bevont 2012-re előre jelzett összes költségének 1,25 %-a.

Költségek összefoglalása

3. Táblázat: Kapacitás elosztási díj - költségek összefoglalása

Kapacitás elosztás	2012. évi ktg (Ft)
Közvetlen költség	11 378
Közvetett költség	4 597
Összes költség	15 975

A díjhoz kapcsolódó teljesítménymutató

4. Táblázat: Kapacitás elosztási díj - teljesítmény

Kapacitás elosztás	2012. évi teljesítmény
A díjévből várhatóan igényelt menetvonalak száma	3200

A fizetendő díjtétel meghatározása

5. Táblázat: Kapacitás elosztási díj - díj meghatározása

Kapacitás elosztás	Ft
1. Költségalapú kalkuláció	3 556
2. Felár mértéke a díjban	1 437
3. Kedvezmény	-
Fizetendő díj (1 + 2 - 3)	4 992

A szolgáltatást igénybe vevő által fizetendő díj a fenti táblázat alapján:

4.992 Ft / menetvonal.

4.1.2 Pályahasználati díj

A díjszámításnál figyelembe vett költségek

A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek (a DM 7.2.2.1. pontja alapján) a pályahasználat szolgáltatáshoz (a Vtv. 3. melléklet I. b-e) pontjában szerepeltetett szolgáltatás), rendelt közvetlen költségek és ráfordítások.

Költségek összefoglalása

6. Táblázat: Pályahasználati díj - költségek összefoglalása

Pályahasználat	2012. évi ktg (Ft)
Közvetlen költség	45 326
Közvetett költség	18 312
Összes költség	63 638

A díjhoz kapcsolódó teljesítménymutató

7. Táblázat: Pályahasználati díj - teljesítmény

Pályahasználat	2012. évi teljesítmény
A díjévben a pályahálózatot várhatóan igénybevevő járművek száma	18 228

A fizetendő díjtétel meghatározása

8. Táblázat: Pályahasználati díj - díj meghatározása

Pályahasználat	Ft
1. Költségalapú kalkuláció	2 487
2. Felár mértéke a díjban	1 005
3. Kedvezmény	-
Fizetendő díj (1 + 2 - 3)	3 491

A szolgáltatást igénybe vevő által fizetendő díj a fenti táblázat alapján:

3.491 Ft / jármű.

4.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK

4.2.1 Járműtárolási díj

A díjszámításnál figyelembe vett költségek

A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek (a DM 7.2.3.1. pontja alapján) a vasúti járműtárolás szolgáltatáshoz közvetlenül könyvelt és a közvetett bevételek, költségek és ráfordítások.

Költségek összefoglalása

9. Táblázat: Járműtárolási díj - költségek összefoglalása

Vasúti járművek tárolása	2012. évi ktg (Ft)
Közvetlen költség	2 501
Közvetett költség	1 010
Összes költség	3 511

A díjhoz kapcsolódó teljesítménymutató

10. Táblázat: Járműtárolási díj - teljesítmény

Vasúti járművek tárolása	2012. évi teljesítmény
A díjévenben a pályahálózaton várhatóan teljesítendő járműnapok száma	7800

A fizetendő díjtétel meghatározása

11. Táblázat: Járműtárolási díj - díj meghatározása

Vasúti járművek tárolása	Ft
1. Költségalapú kalkuláció	450
2. Felár mértéke a díjban	-
3. Kedvezmény	-
Fizetendő díj (1 + 2 - 3)	450

A szolgáltatást igénybe vevő által fizetendő díj a fenti táblázat alapján:

450 Ft / jármű/nap.

4.2.2 *Mérlegelési díj*

A díjszámításnál figyelembe vett költségek

A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek (a DM 7.2.4.1. pontja alapján) a vasúti járművek mérlegelése szolgáltatáshoz közvetlenül könyvelt és a közvetett bevételek, költségek és ráfordítások.

Költségek összefoglalása

12. Táblázat: Mérlegelési díj - költségek összefoglalása

Vasúti járművek mérlegelése	2012. évi ktg (Ft)
Közvetlen költség	3 560
Közvetett költség	1 438
Összes költség	4 998

A díjhoz kapcsolódó teljesítménymutató

13. Táblázat: Mérlegelési díj - teljesítmény

Vasúti járművek mérlegelése	2012. évi teljesítmény
A díjévben várhatóan mérlegelésre kerülő járművek száma	655

A fizetendő díjtétel meghatározása

14. Táblázat: Mérlegelési díj - díj meghatározása

Vasúti járművek mérlegelése	Ft
1. Költségalapú kalkuláció	7 630
2. Felár mértéke a díjban	-
3. Kedvezmény	-
Fizetendő díj (1 + 2 - 3)	7 630

A szolgáltatást igénybe vevő által fizetendő díj a fenti táblázat alapján:

7 630Ft / jármű.

4.3 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK

4.3.1 Tolatási díj

A díjszámításnál figyelembe vett költségek

A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek (a DM 7.2.5.1. pontja alapján) a tolatási tevékenység biztosítása szolgáltatáshoz közvetlenül könyvelt és a közvetett bevételek, költségek és ráfordítások.

Költségek összefoglalása

15. Táblázat: Tolatási díj - költségek összefoglalása

Tolatási tevékenység biztosítása	2012. évi ktg (Ft)
Közvetlen költség	79 674
Közvetett költség	32 189
Összes költség	111 863

A díjhoz kapcsolódó teljesítménymutató

16. Táblázat: Tolatási díj - teljesítmény

Tolatási tevékenység biztosítása	2012. évi teljesítmény
A díjévből várhatóan kiszolgáltatásra kerülő vasúti kocsik száma	18 228

A fizetendő díjtétel meghatározása

17. Táblázat: Tolatási díj - díj meghatározása

Tolatási tevékenység biztosítása	Ft
1. Költségalapú kalkuláció	6 137
2. Felár mértéke a díjban	-
3. Kedvezmény	-
Fizetendő díj (1 + 2 - 3)	6 137

A szolgáltatást igénybe vevő által fizetendő díj a fenti táblázat alapján:

6.137 Ft / kocsi.

5 A díjszabási rendszer kötelező felülvizsgálata

A díjszámítási rendszert - és annak részeként a DD-t - a VPE jogosult módosítani. Ennek érdekében a VPE folyamatosan nyomon követi a díjrendszer gyakorlati működését, az ennek során megjelenő tapasztalatokat; az ehhez szükséges adatokat - a díjmegállapító szervezet kérésére, a díjképzési rendelet 14. §-ában rögzített szabályok szerint - a pályavasutak a VPE részére megküldik. A VPE módosítja a díjszabási rendszer elemeit, ha

- a pályahálózat-működtető hozzáférésre jogosultak által fizetett, illetve elszámolt hálózat-hozzáférési díjbevétele,
- a pályahálózat-működtetőnek nyújtott állami támogatás mértéke,
- a pályahálózat-működtető által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat mérete

közül legalább az egyik jelentős mértékben megváltozott a díjszabási rendszer elemeinek korábbi megállapításakor figyelembe vett értékhez képest.

A jelentős mértéket, valamint a fentiekén kívüli felülvizsgálati kritériumokat a VPE a Díjképzési Módszertan 1.3 pontjában határozza meg.

A vasúti igazgatási szerv elrendeli a díjszabási rendszer módosítását, ha a hálózat-hozzáférési díjak megállapításához figyelembe vett költségek és ráfordítások legalább 5%-kal eltérnek az indokolt költségektől és ráfordításoktól.